

29/z kapsamında banka ve sigorta muameleleri vergisi uygulaması

Sayı:
64597866-180[29/z]-9512
Tarih:
08/06/2022

T.C.GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı
Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : 64597866-180[29/z]-9512
Konu : 29/z kapsamında banka ve sigorta
muameleleri vergisi uygulaması

08.06.2022

...

İlgi : ...
t
a
r

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve eklerinin incelenmesinden, bankanız tarafından yenilenebilir enerji üretim projelerinin yatırımı için müşterilere proje finansmanı kredileri sağlandığı, yenilenebilir enerji projelerinin yatırım sürecinin uzun bir zaman alabildiği, bu süre zarfında yatırım kapsamındaki ekipmanların tedarik, kurulum ve montaj işlerinin parçalı bir şekilde gerçekleştirildiği, santralin üretime geçirilebilmesi için ana üretim ekipmanlarına ilaveten ulaşım yollarının açılması, temel kazı işlemleri, kablolama, yardımcı elektriksel ekipmanlar ve enerji nakil hattının kurulumu ile izinlere ilişkin ödenen harçlar, proje geliştirme bedelleri ve yatırım dönemi finansman giderleri gibi kalemlerde harcamalar yapıldığı ve bu harcamaların yatırımın ayrılmaz bir parçası ve bütünlüğünü sağlayan harcamalar olduğu belirtilerek 90 Seri No.lu Gider Vergileri Genel Tebliği kapsamında;

1) Yatırım süreci devam ettiğinden dolayı satış faturası, yasal defter kaydı, sanayi sicil belgesi ve kapasite raporunun belirtilen süreler içinde verilememesinden dolayı BSMV istisnasından yararlanılmasının mümkün olup olmadığı ve kredinin kapandığı tarihi aşmamak kaydıyla yenilenebilir enerji yatırımları özelinde bu belgelerin sunulması için gereken sürelerin kredi kullanım tarihi yerine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının vereceği geçici kabul tarihinden itibaren başlatılmasının mümkün olup olmayacağı, harcama öncesi yapılan avans kullanımlar kapsamında kredi kullanımı öncesinde proforma fatura temininin mümkün olmadığı durumda avans kullanımlarının BSMV istisnasından yararlandırılıp yararlandırılmayacağı,

2) Ekipman finansmanının ithalatın yapıldığı ülkenin ihracat kredi ajansının sigortasıyla yurtdışı finans kuruluşlarından temin edildiği ("Exim Finansmanı" veya "ECA Finansmanı") ve bankanızın bu kapsamda bütün kredi riskini üstlenecek şekilde nakdi kredi kullandırımını yapan yurtdışı finans kuruluşuna hitaben teminat mektubu, harici garanti, kontrgaranti ve/veya gayrinakdi kredi kullandırımı yaptığı, bahsi geçen gayrinakdi krediler tahtında bankanızca tahsil edilen komisyon ve benzeri gelirlerin BSMV istisnasından faydalanıp faydalanamayacağı,

3) Makine ve teçhizat finansmanına yönelik kullanılan kredilerde anapara bakiyesi üzerinden tahakkuk eden faize ilaveten tahsil edilen diğer komisyonların da (kredi tahsis komisyonu, finansman düzenleme komisyonu, kredi taahhüt komisyonu, kredi temsilcisi ücreti, teminat temsilcisi ücreti vb.) BSMV istisnasından yararlanmasının mümkün olup olmadığı,

4) Tesisin üretim faaliyetine başlayabilmesi için şart olan ekipman harici işçilik, izin ödemeleri, proje geliştirme bedelleri, lisans bedelleri ve finansman giderlerine ilişkin kullanılan kredilerden tahsil edilen faiz ve komisyonların BSMV'den istisna edilip edilemeyeceği,

5) İstisnadan faydalanabilmek için satın alınan ekipmanların, direkt olarak üretici firmalardan alınmış olmasının ekipmanın birinci el olduğunu gösterme açısından yeterli olup olmadığı

hususlarında Başkanlığımız görüşünün istenildiği anlaşılmaktadır.

6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinin birinci fıkrasında, banka ve sigorta şirketlerinin 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununa göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere, her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paraların BSMV'ye tabi olduğu hükmü, 30 uncu maddesinde, BSMV'yi banka ve bankerlerle sigorta şirketlerinin ödeyeceği hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (z) bendinde, 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz sanayi işletmelerince münhasıran imalat sanayinde kullanılmak üzere alınan makine ve teçhizatın finansmanı için bu işletmeler tarafından kullanılan krediler dolayısıyla lehe alınan paraların BSMV'den istisna olduğu hüküm altına alınmıştır.

Konuya ilişkin açıklamaların yer aldığı 90 Seri No.lu Gider Vergileri Genel Tebliğinin;

- "İstisnadan yararlanabilecek sanayi işletmeleri" başlıklı 5 inci maddesinde; "Sanayi sicil belgesini haiz olmak koşuluyla gerçek veya tüzel kişilik bünyesinde faaliyette bulunan tüm sanayi işletmeleri, münhasıran imalat ve üretim faaliyetlerine ilişkin alacakları yeni (kullanılmamış) makine ve teçhizatın finansmanı için kullandıkları krediler dolayısıyla istisnadan faydalanabilecektir."

- "İstisna kapsamında kredi kullanılarak alınabilecek makine ve teçhizat" başlıklı 6 ncı maddesinde;

"(1) İstisnadan yararlanabilmek için, makine ve teçhizatın münhasıran imalat ve üretim işlerinde kullanılabilir mahiyette olması gerekmektedir. Bu kapsamda imalat ve üretimle doğrudan ilgisi olmayan büro malzemeleri, demirbaşlar, trafik tescil kuruluşlarınca tescil edilen taşıt araçları vb. makine ve teçhizat kapsamına girmez.

...

(3) Bir bütün halinde teslimi teknik olarak mümkün olmadığı için parçalar halinde alınan ve işletmede kurulumu ve montajı gerçekleştirilen makine ve teçhizat dolayısıyla kullanılan krediler istisna kapsamındadır."

- "İstisna uygulaması" başlıklı 7 nci maddesinde ise;

"(1) İstisna kapsamında kredi kullanmak isteyen sanayi işletmelerinin, sanayi sicil belgesi ile makine ve teçhizat alımına ilişkin proforma fatura veya kredi başvuru tarihinden önceki yedi gün içinde düzenlenmiş satış faturasının birer örneğini kredi kullanılacak finans kuruluşuna ibraz etmesi gerekmektedir.

(2) Yeni kurulan ve henüz sanayi sicil belgesi almamış olan sanayi işletmeleri ile sanayi sicil belgesinde yer almayan bir imalat ve üretim alanında faaliyette bulunacak sanayi işletmelerince imalat ve üretim faaliyetlerinde kullanılmak üzere alınan yeni makine ve teçhizatın finansmanı için kullanılan krediler dolayısıyla da kredinin kullanıldığı tarihten itibaren istisnadan yararlanabilmesi

mümkündür. Bu şekilde istisna kapsamında kredi kullanmak isteyen işletmelerin, makine ve teçhizat alımına ilişkin proforma fatura veya kredi başvuru tarihinden önceki yedi gün içinde düzenlenmiş satış faturası ile işletmenin kuruluşuna ya da üretim değişikliğine dair Ticaret veya Esnaf Sicil Gazetesinin birer örneğini kredi kullanılacak finans kuruluşuna ibraz etmesi gerekmektedir. Ancak, bu şekilde kullanılan kredilerde, istisnanın baştan itibaren geçerli sayılabilmesi için ilk defa alınacak sanayi sicil belgesinin veya üretim konusu değişikliğini içeren yeni sanayi sicil belgesinin bir örneğinin, her halükarda kredinin kapandığı tarihi aşmamak kaydıyla, kredi kullanım tarihinden itibaren dört ay içinde kredi kullanılan finans kuruluşuna ibraz edilmesi gerekmektedir.

(3) İstisna kapsamında kredi kullanan sanayi işletmeleri, alınan makine ve teçhizatın işletme aktifine kaydedildiğini gösteren yasal defter kaydının; kredi başvurusunda proforma fatura kullanan işletmeler ise ayrıca makine ve teçhizat alımına ilişkin satış faturasının birer örneğini kredi kullanım tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili finans kuruluşuna ibraz etmekle yükümlüdür. Bununla birlikte, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından çıkarılan ve 25/10/2014 tarihli ve 29156 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan SGM 2014/11 sayılı Sanayi Sicil Tebliğinin 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca sanayi sicil kaydı için kapasite raporu istenen işletmelerce (halen sanayi sicil belgesini haiz olarak faaliyette bulduklarına veya sanayi sicil belgesi için ilk defa başvurduklarına bakılmaksızın) istisna kapsamında kullanılan kredi ile alınan makine ve teçhizatın bulunduğu kapasite raporunun bir örneğinin, her halükarda kredinin kapandığı tarihi aşmamak kaydıyla, dört ay içinde ilgili finans kuruluşuna ibraz edilmesi gerekmektedir. Anılan Tebliğin 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca sanayi sicil kaydı için kapasite raporu istenmeyen işletmelerden ise ayrıca kapasite raporu aranmaz.

(4) İstisna, sadece yeni (kullanılmamış) makine ve teçhizat alımını kapsadığından, sanayi işletmesinin istisna kapsamında kullandığı krediye konu makine ve teçhizatın ilk kullanıcısı konumunda olması gerekmektedir. Bu çerçevede, kullanılmış makine ve teçhizatın finansmanı dolayısıyla kullanılacak kredilere istisna uygulanmayacaktır. Buna göre, makine ve teçhizatın üreticisi veya ticaretini yapanlardan alınması esastır.

...

(6) İlgili finans kuruluşu, işletme tarafından sunulan belgelerin doğruluğunu kontrol ettikten sonra istisna kapsamında kredi kullandırabilecek olup, kredi kullanım tarihinden itibaren lehe alınan paralara (faiz, komisyon, masraf vs.) banka ve sigorta muameleleri vergisi istisnası uygulanacaktır." açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre,

1) Sanayi sicil belgesini haiz sanayi işletmelerinin söz konusu istisnadan yararlanabilmesi için 90 Seri No.lu Gider Vergileri Genel Tebliğinde belirtilen belge (fatura, sanayi sicil belgesi, kapasite raporu) ve sürelerle ilişkin şartlara riayet etmesi gerekmekte olup, belge ibrazına ilişkin sürelerin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının vereceği geçici kabul tarihinden itibaren başlatılması mümkün değildir.

Öte yandan, 6802 sayılı Kanununun 29 uncu maddesinin (z) bendinde düzenlenen istisnadan sanayi sicil belgesini haiz olmak koşuluyla tüm sanayi işletmeleri, münhasıran imalat ve üretim faaliyetlerine ilişkin alacakları yeni (kullanılmamış) makine ve teçhizatın finansmanı için kullandıkları krediler dolayısıyla faydalanabileceğinden, söz konusu yeni yatırımı yatırım teşvik belgesi kapsamında yapan müşterilerinizin söz konusu istisnadan yararlanabilmesi, her halükarda kredinin kapandığı tarihi aşmamak kaydıyla 2012/1 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğin 23 üncü maddesi gereğince yapılacak yatırımın tamamlanmasına ilişkin vize tarihinden itibaren 90 Seri No.lu Gider Vergileri Genel Tebliğinde belirtilen belge (fatura, sanayi sicil belgesi, kapasite raporu) ve sürelerle ilişkin şartlara riayet edilmesi kaydıyla mümkündür.

Ayrıca, yatırımı tamamlama vizesinin yapılması halinde, makine ve teçhizat alımlarının finansmanı

için kullanılan krediler bakımından istisnanın uygulanması, sanayi sicil belgesinin alındığı tarihten itibaren dört ay içinde Bankanıza ibraz edilmiş olması ve bahsi geçen Tebliğde yer alan diğer belge ve süre şartlarına (makine ve teçhizat alımına ilişkin kredi başvuru tarihinden önceki yedi gün içinde düzenlenmiş satış faturasının ibraz edilmiş olması, kredi başvurusunda proforma fatura kullanıldı ise ayrıca makine ve teçhizat alımına ilişkin satış faturasının birer örneğinin kredi kullanım tarihinden itibaren bir ay içinde ibraz edilmiş olması gibi şartlara) uyulmuş olmasına bağlı olarak mümkündür.

2) 6802 sayılı Kanunun 29/z bendinde düzenlenen istisna hükmünde yer alan kredi ifadesi, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu çerçevesinde, nakdi ve gayrinakdi kredileri kapsamakta olup, 90 Seri No.lu Gider Vergileri Genel Tebliğindeki istisna şartlarını sağlaması halinde yurtdışı finans kuruluşları tarafından finansmanı sağlanacak olan makine ve teçhizat alımları dolayısıyla, bankanızca sağlanan gayrinakdi krediler dolayısıyla lehe alınacak paraların istisnadan yararlanması mümkündür.

3) 6802 sayılı Kanunun 29/z bendi ve buna istinaden yayımlanan 90 Seri No.lu Gider Vergileri Genel Tebliğine göre istisna şartlarını taşıyan kredilere ilişkin olarak kredi faizlerinin yanı sıra kredi nedeniyle alınan komisyonlara da BSMV istisnası uygulanması mümkündür.

4) Söz konusu istisna, sanayi sicil belgesini haiz sanayi işletmelerince münhasıran imalat ve üretim faaliyetlerine ilişkin alınacak olan yeni (kullanılmamış) makine ve teçhizatın finansmanı için kullanılan kredilere yönelik olduğundan işçilik, izin ödemeleri, proje geliştirme bedelleri, finansman giderleri, lisans bedelleri ve izin bedeli gibi kalemlerin finansmanına ilişkin kullanılan kredilere istisna uygulanması mümkün değildir.

5) İstisna, sadece yeni (kullanılmamış) makine ve teçhizat alımını kapsadığından, sanayi işletmesinin istisna kapsamında kullandığı krediye konu makine ve teçhizatın ilk kullanıcısı konumunda olması gerekmektedir. Bu kapsamda, makine ve teçhizatın üreticisi veya ticaretini yapanlardan alınması esastır. Bununla birlikte, makine ve teçhizat üreticisi veya ticaretini yapanlardan alınsa dahi yeni nitelikte bulunmayan kıymetler için istisna uygulanmayacağı tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.